

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος "Έκτος"

Συνδρομητής: Έν Ελλάδι: φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαι ἄρχονται ἀπὸ
1 Ιανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἰνε ἑπτάεται.—Γραφεῖον τῆς Διεύθυνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

20 Αυγούστου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΓΚΙΚΑ ΜΠΟΤΑΣΗ*Γκίκας Μπότας*

Τὴν 2 ή 3 Ἀπριλίου 1821 ἐξεράγη ἡ ἐπανάστασις ἐν Σπέτσαις. «Κατὰ τὴν χαρμόσυνον ταύτην ἡμέραν, γράφει δ. κ. Ἀν. Ὁρλάνδος ἐν Ναυτικοῖς του, δὲ ἐν Σπάρτης Χρυσοσπάθης, δὲ ἐν Νάξου Κοργήλιος καὶ ἄλλοι τινὲς ἔταιροισται, παρευρεθέντες ἐν Σπέτσαις καὶ ἐνθουσιασθέντες, ἀνέβησαν ἐπὶ δώματος οἰκίας τινὸς, παρὰ τῇ ἀγορᾷ κειμένης, καὶ ἄδοντες μεγαλοφύνως τὸ θούριον τοῦ Ῥήγα Λεῦτε παῖδες τῶν Ἐλλήνων τοσοῦτον κατεγοήτευσαν τὸν λαὸν, ὅτε ἄλλοι μὲν ἔχουν δάκρυα χαρᾶς, ἄλλοι δὲ ὕμνυον τὴν ὑπὲρ πατρίδος χύσιν τοῦ αἵματός των, καὶ ἄλλοι γονυκλιτῶς ἐδέοντο πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ εὐδώσεως τῆς μεγάλης ταύτης ἐπιχειρήσεως.»

Ο Γκίκας Μπότασης, ἀδελφὸς τοῦ Παναγιώτου Μπόταση, γέρων ἦδη ὁν καὶ οὐχὶ νεανίας ἔξημένος, ἔγραψε τὴν παραμονὴν τοῦ Πάσχα ἐν Κρανιδίῳ, ὅπου διέτριβε, τὴν ἐπομένην ἐπιστολὴν πρὸς τὸν υἱόν του, σωζομένην ἐν πρωτότυπῳ ἐν τοῖς ἐγγράφοις τοῦ μακαρίου Ῥήγα Παλαμήδη:

«Ἄγαπημένε μου παιδί καπετάν Νικολὸς ἀκριβῶς σὲ χαρετῷ καὶ τὰ μάτια σου φιλῶ.

»Λαμβάνοντας τὸ γράμμα μου, εὐθὺς νὰ γράψῃς εἰς τοὺς ἀδελφοὺς; εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ Μωρᾶς ἀπὸ μέρους σου, ὅτι ἔκαμες μπλόκο τὸ Ἀνάπλι μὲ τὰ καράβια σου καὶ διατέρας σου ἀπὸ ξηρᾶς, διότι ἔχθες ἔστειλα τὸ ἀσκέρι καὶ ταύτην τὴν ὥραν κινῶ καὶ ἔγὼ μὲ ἄλλους καὶ θέλω σφίξει τοὺς ἀγαρινοὺς μὲ μόνον τοὺς ἐδῶ "Ἐλληνας. Γράψε εἰς τὸ Ἀργος καὶ εἰς Ἀγιάνην καὶ εἰς τοὺς καπετανέους Μανιάτας νὰ σπιδήρῃς διούθεν γράμματα καὶ καθὼς σου γράφω νὰ ἔγης τὴν εὐχή μου νὰ τοὺς εἰδοποιήσῃς ὅτι τοῦ λόγου σου τοὺς ἐμπλοκάρισες διὰ θαλάσσης καὶ ἔγω διὰ ξηρᾶς καὶ ἐλπίζομεν εἰς τὸν Θεὸν νὰ τοὺς κατατροπώσωμεν· ταῦτα καὶ καλαῖς ἀντάμωσακις.

»1821, Ἀπριλίου 9, Κρανιδίου.

»ΓΚΙΚΑΣ ΜΠΟΤΑΣΗΣ.»

* * * Ο Γκίκας Μπότασης ἐχρημάτισεν ἀντιπρόσω-

δρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, ἀπεβίωσε δὲ ἐν Ναυπλίῳ, ἐν ἔτει 1831, ἐν πενίᾳ, πραγματοποιήσας οὕτω κατὰ γράμμα ἐκεῖνο, ὅπερ ἀπ’ ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος εἶχεν εἰπεῖ εἰς τοὺς υἱούς του, ώς ἐκ τινος πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολῆς του, εὑρεθεῖσης ἐν τοῖς ἐγγράφοις τοῦ Ῥήγα Παλαμήδη, καταφαίνεται: ἡ ἔννοια τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἔχει οὕτω: «νὰ μὴ ἐλπίζουν ὅτι θὰ τοὺς ἀφήσῃ διοίλον, ἐπειδὴ ἐννοεῖ νὰ ἔχοδεση καὶ τὸ τελευταῖόν του τάλληρον διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πατρίδος.» *

* * * Εν ἔτει 1824, διηγεῖται δ. κ. Γούδας (Βίοι παραλληλού, τόμ. 4, σ. 288), προσῆλθεν εἰς τὸν Α. Μαυροκορδάτον (ἐν Μεσολογγίῳ), αἰτῶν ἐργασίαν τινὰ καὶ δειπνοπενταετής περίπου τότε τὴν ἡλικίαν Δ. Χρηστίδης. Ο Μαυροκορδάτος, συμπαθήσας πρὸς τὸν νέον, συνέστησεν αὐτὸν εἰς τὸν ἐπιστήθιόν του φίλον Π. Μπότασην, διὰ τῆς ἔξης ἐπιστολῆς:

«Φίλε μου Καπετάρ Παραγιώτη,

»Αὐτοῦ ἔρχεται ἔνας νέος Κωνσταντινουπολίτης, ἀπὸ τὸ χωρίον Νεοχώρι, καὶ εἶναι μὲ δικανὴν παιδείαν καὶ μίαν ἡμέραν θὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ ἔθνος αὐτὸς δὲ νέος, καὶ δοσον ἡμιπορεῖς νὰ τὸν ὑπερασπισθῇς, ἐπειδὴ εἶναι πτωχὸς παιδί.»

Ο Π. Μπότασης ἔλαβε τὸν Χρηστίδην ὑπὸ τὴν προστασίαν του, διορίσας αὐτὸν ἀμέσως καὶ γραφέα εἰς τὸ Ἐκτελεστικόν ἀποθανόντος δὲ μετ’ οὐ πολὺ τοῦ Π. Μπόταση, δὲ εἰς τὴν ἀντιπροσδρείαν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ διαδεχθεὶς αὐτὸν ἀδελφὸς του Γκίκας ἔγκολούθησε εὐνοῦν καὶ προστατεύων τὸν Χρηστίδην, καὶ πολλάκις ἐβοήθησεν αὐτὸν καὶ χρηματικῶς. Ο δὲ παρέξας ἡμῖν τὰς πληροφορίας ταύτας Ἡλίας Θερμισιώτης, γεραρὸν τοῦ ἀγῶνος λειψάνων, διηγήθη καὶ τὸ ἐπόμενον ἀνέκδοτον: 'Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν δὲ Χρηστίδης, ἀφεὶς πρὸς στιγμὴν τὴν ἐργασίαν, ἐστήριξε τοὺς ἀγκῶνας τῶν δύο χειρῶν εἰς τὴν τράπεζαν καὶ, καλύψας διὰ τῶν παλαμῶν τὸ πρόσωπον, διελογίζετο. Εἰσελθὼν τότε δ. Γκίκας Μπότασης μετὰ τοῦ Θερμισιώτου καὶ εὑρὼν τὸν Χρηστίδην ἐν τοιαύτῃ ἀπογνώσεως θέσει, «Ἐ, τῷ λέγει μειδῶν δὲ εὐπατρίδης Σπετσιώτης, τί σκέπτεσαι; Ἐκατάλαβα, πάσχεις ἀναργυρίαν!» καὶ ἔξήγαγεν ἐκ τοῦ κόλπου του "χρυσὴν δούπιαν (ἀξίας δεκατέστατη ταλλήρων) καὶ ἔθεσεν εἰς τὴν χει-